

Poznań, 19.05.2025 r.

KS-I-O.0003.7.2025

DO-I-2.ZD-00235/25

Pan

Łukasz Grabowski

Radny Województwa Wielkopolskiego

Szanowny Panie Radny,

odpowiadając na zapytanie z 28 kwietnia 2025 roku dotyczące realizowanego w 2025 roku przez Oddział Wojewódzki ZOSP RP im. gen. Stanisława Taczaka, we współpracy z Samorządem Województwa Wielkopolskiego, projektu zakupu specjalistycznego sprzętu dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Projekt Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Województwa Wielkopolskiego im. generała Stanisława Taczaka pn. „Rozwój systemu ratowniczo-gaśniczego, w tym doposażenie w sprzęt 29 OSP odpowiedzialnych za prowadzenie akcji ratowniczych i usuwaniu skutków zjawisk katastrofalnych oraz podnoszenie świadomości ekologicznej ludności, z woj. Wielkopolskiego” otrzymał dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW 2021+), Działanie 2.5 Zwiększanie odporności na zmiany klimatu i klęski żywiołowe – nabór nr FEWP.02.05-IZ.00-002/23.

Należy zaznaczyć, że nabór organizowany był w trybie konkursowym, gdzie dofinansowanie ostatecznie otrzymało 16 beneficjentów. Zasady i warunki naboru były równe dla wszystkich podmiotów uczestniczących w procedurze konkursowej.

Ad 1.

Tryb wyboru projektów uregulowany został na podstawie Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. Ustawa wdrożeniowa). Szczegółowe warunki określające zasady i warunki udziału w naborze sprecyzowane zostały w Regulaminie wyboru projektów. Nabór prowadzony był w ramach otwartej procedury konkursowej, która miała standardowy charakter, tj. realizowana była w formie analogicznej, jak w innych działaniach FEW 2021+. Celem naboru był wybór do dofinansowania projektów spełniających określone kryteria, które wśród projektów z wymaganą minimalną liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów.

Ocena projektów podzielona była na 2 etapy:

- a) ocenę formalną,
- b) ocenę merytoryczną,

i przeprowadzana była w oparciu o Kryteria wyboru projektów w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), które zostały przyjęte przez Komitet Monitorujący FEW 2021+ i stanowiły załącznik do Regulaminu wyboru projektów.

Wniosek Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Województwa Wielkopolskiego im. generała Stanisława Taczaka miał charakter partnerski, gdzie Beneficjent pełni rolę lidera projektu. Wszystkie jednostki OSP zostały wskazane przez Beneficjenta jako Partnerzy w projekcie, w oparciu o zapisy Regulaminu wyboru projektów i art. 39 Ustawy wdrożeniowej.

Ad 2.

Projekt Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Województwa Wielkopolskiego im. generała Stanisława Taczaka podlegał ocenie przeprowadzonej przez Komisję Oceny Projektów wyłącznie na podstawie kryteriów wyboru projektów (formalnych i merytorycznych). Wspomniany warunek „dokonywania zakupów w konkretnym sklepie” nie występował w przytoczonym dokumencie.

Ad 3.

Każdy Wnioskodawca zobowiązany jest do ponoszenia wszelkich wydatków zgodnie z zastosowaniem zasad, warunków i procedur określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności, Regulaminie wyboru projektów i umowie o dofinansowanie projektu. Warunkiem uznania wydatku za kwalifikowany jest jego wydatkowanie zgodnie z zasadami wynikającymi z ww. dokumentów. Ponadto wskazać należy, że wstępna ocena kwalifikowalności projektu następuje na etapie oceny wniosku o dofinansowanie projektu, lecz ostatecznie odbywa się ona przede wszystkim w trakcie weryfikacji wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli projektu. Ewentualne dodatkowe warunki stosowane przez Wnioskodawcę muszą być zgodne z wyżej wskazanymi zasadami i dokumentami.

Ad 4.

Warunki i zasady naboru określała dokumentacja konkursowa, która przygotowana została zgodnie z opisaną w punkcie 1 procedurą. Instytucją organizującą nabór (tzw. Instytucją Zarządzającą) jest Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Jednostką odpowiedzialną za przeprowadzenie naboru i dokonanie oceny projektów był Departament Wdrażania Programu Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

Ad 5.

Realizacja wszystkich przedsięwzięć podlegających finansowaniu ze źródeł publicznych, w tym w szczególności ze środków unijnych, powinna być przeprowadzana zgodnie z zasadami przejrzystości, równości i konkurencji. Przedmiotowe zasady wprost wyrażone zostały w dokumentach określających warunki udziału w naborze, tj. m.in. Regulaminie wyboru projektów, umowie o dofinansowanie, czy stanowiącym jej integralną część załączniku pod nazwą „Kwalifikowalność kosztów, wnioski o płatność oraz zwroty środków”.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że aktualnie stosowane procedury mają na celu weryfikację prawidłowości przestrzegania ww. zasad na etapie przygotowania, wdrażania i realizacji projektów podlegających finansowaniu z FEW 2021+.

Jednocześnie informuję, że Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu otrzymuje środki z budżetu Województwa Wielkopolskiego na następujące zadania:

- realizacja „Programu Rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych w Wielkopolsce na lata 2021-2030”, który został przyjęty uchwałą nr 3455/2021 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 15 kwietnia 2021 r.,
- udzielenie dotacji celowej na lata 2024-2027 w kwocie 2.913.475,00 zł, z przeznaczeniem na wkład własny do projektu pt. „Ratujmy życie! Ochotnicze służby ratunkowe pierwsze na miejscu (pierwszy ratownik – first responder)”, zgłoszonego w Programie Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (nabór nr FEWP.02.05-IZ.00-002/24).

Realizacja „Programu...” prowadzona jest w oparciu o coroczne plany realizacyjne, opracowywane przez Zarząd Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu i akceptowane przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Plany te powstają między innymi w oparciu o zapotrzebowania zgłaszane przez jednostki OSP do Oddziału Wojewódzkiego oraz założenia do wyżej wymienionego „Programu...”, uwzględniające priorytety operacyjne wynikające z bieżącej analizy zagrożeń dla poszczególnych powiatów. Oddział Wojewódzki ZOSP RP informację o rozpoczęciu naboru wniosków, kryteriach oceny oraz terminie ich składania przesyła w formie pisemnej do Prezesów Zarządów Oddziałów Powiatowych Związku OSP RP. W następnej kolejności, Prezesi Zarządów Oddziałów Powiatowych ZOSP RP przesyłają tę informację do Oddziałów Gminnych ZOSP RP, które przekazują ją bezpośrednio do podległych jednostek OSP. Wniosek o dofinansowanie sprzętu może złożyć każda wielkopolska jednostka OSP, która powołała jednostkę operacyjno-techniczną (JOT). Taki wniosek jednostki składają do właściwych Oddziałów Powiatowych ZOSP RP, które ustalają autonomiczne kryteria i hierarchię złożonych oraz zaakceptowanych wniosków. W tym zestawieniu mogą znaleźć się jednostki, które w ogóle nie realizują zakupów w Związkowych sklepach. Z pozyskanych informacji z Oddziału Wojewódzkiego wynika, że Oddziały Powiatowe stosują m. in.:

- kryteria symetrycznego wyposażenia jednostek OSP,
- przedstawiają do wskazania lub akceptacji jednostki OSP przez Komendantów Powiatowych/Miejskich Państwowej Straży Pożarnej,
- stosują system rotacyjny polegający na wcześniejszym ustaleniu kolejności Oddziałów Gminnych ZOSP RP wskazujących jednostki OSP ze swojego oddziału. Gmina, z terenu której jednostka zostanie dofinansowana „spada” na koniec kolejki.

Następnie Prezesi Oddziałów Powiatowych przedkładają Oddziałowi Wojewódzkiemu pozytywnie zweryfikowane wnioski w ustalonej w poszczególnych powiatach kolejności. Oddział Wojewódzki sporządza ostateczną listę jednostek OSP zdejmując z poszczególnych list powiatowych kolejne wnioski, aż do wyczerpania przyznanej wielkością tegorocznego dofinansowania puli środków finansowych.

Z poważaniem

Z up. MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

Paweł Napierała

Dyrektor Departamentu

Wdrażania Programu Regionalnego